

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-10-225S

СИЛАБУС		SYLLABUS	
Переддипломна практика		Pre-Diploma Training	
Шифр за ОП	ПрВ.2	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: Бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Цивільна безпека	26	Fields of knowledge Civil security	
Спеціальність Цивільна безпека	263	Fields of study: Civil security	
Освітня програма: Охорона праці		Degree Programme: Occupational Safety and Health	

Рівне – 2023

Силабус переддипломної практики для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньою програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Рівне: НУВГП, 2023. 11 с.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/20908/> ,
<https://ep3.nuwm.edu.ua/21008/> _

Розробники силабусу:
e-підпис Гнеушев В.О., к.т.н., доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри

Протокол № 8 від 26 грудня 2023 року

В.о. завідувача кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності:

e-підпис Кухнюк О.М., к.т.н., доцент.

Керівник освітньої програми:

e-підпис Шаталов О.С., к. с-х. н., доцент.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБА

Протокол № 4 від 31 січня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА:

e-підпис Макаренко Р.М., к.т.н., професор.

© НУВГП 2023

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
Переддипломна практика	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	Рік навчання 4-й, семестр 8-й 5-й, 10-й
Кількість кредитів	3
Лекції: (денна/заочна)	-
Лабораторні/практичні заняття: (денна/заочна)	-
Самостійна робота: (денна/заочна)	90 годин/90
Курсова робота:	Немає

Форма навчання	Денна/заочна
Форма підсумкового контролю	д/залік
Мова викладання (проходження практики)	державна або іноземна відповідно до п. 2.4 Положення про організацію освітнього процесу в НУВГП та залежно від країни проходження практики

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
	Гнеушев Володимир Олександрович. Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.
Вікіситет	URL: https://cutt.ly/7fRY9Sf
ORCID	URL: http://orcid.org/0000-0003-2243-8997
Канали комунікації	E-mail: v.o.hnieushev@nuwm.edu.ua Моб. тел. +38 096 970 42 37 (Viber, WhatsApp, Telegram)
Асистент	Керівництво практикою здійснюється одноосібно керівником
Вікіситет	-
ORCID	-
Канали комунікації	-
Мета та завдання	
<p>Переддипломна практика є специфічним, завершальним освітнім компонентом освітньої програми, метою якого є збір інформації про стан охорони праці на об'єкті практики (підприємство, організація, установа), попереднє опрацювання пропозицій щодо поліпшення цього стану.</p> <p>Для досягнення цієї мети необхідно виконати завдання з дослідження умов праці, технологічних процесів, що застосовуються, ідентифікації головних ризиків і загроз, їх аналіз і обґрунтування можливих заходів та засобів покращання умов і безпеки праці.</p>	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів	
https://ep3.nuwm.edu.ua/20908/ , https://ep3.nuwm.edu.ua/21008/	
Передумови вивчення (місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)	
<p>В структурно-логічній схемі освітньої програми (ОП) освітній компонент «Переддипломна практика» знаходиться у заключній частині схеми, безпосередньо перед освітніми компонентами «Атестаційний екзамен» та «Кваліфікаційна робота».</p>	
Компетентності	
<p>Приналежність освітнього компонента до завершального етапу підготовки фахівця зумовлює значну кількість компетентностей, які, відповідно до ОП, мають бути використані і набуті чи удосконалені здобувачем освіти в процесі проходження переддипломної практики, а саме:</p>	
Загальні компетентності:	

- ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК-7. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК-8. Здатність працювати як в команді, так і автономно.
- ЗК-9. Навики здійснення безпечної діяльності.
- ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Професійні компетентності:

- ПК-2. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій.
- ПК-3. Здатність до застосовування тенденцій розвитку техніки і технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та обґрунтованого вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек.
- ПК-4. Здатність оперувати фізичними та хімічними термінами, розуміти сутність математичних, фізичних та хімічних понять та законів, які необхідні для здійснення професійної діяльності.
- ПК-5. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці.
- ПК-6. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці.
- ПК-7. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля.
- ПК-8. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища.
- ПК-9. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дій та процесів, що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації.
- ПК-10. Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань.
- ПК-11. Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії).
- ПК-12. Здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у

разі їх виникнення.

ПК-13. Здатність організувати радіаційний, хімічний та біологічний захист населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт.

ПК-14. Здатність до використання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

ПК-15. Готовність до застосовування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників.

ПК-16. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці.

ПК-17. Здатність організувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

ПК-18. Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам.

ПК-19. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.

Професійні компетентності спеціалізації:

ПКс-20. Здатність до участі у проведенні сертифікації виробів, машин, матеріалів, устаткування на відповідність вимогам безпеки, організації щодо експлуатації техніки, устаткування, спорядження та засобів автоматики у сфері професійної діяльності.

ПКс-21. Здатність до використання знань з технічної механіки, матеріалознавства та технології матеріалів, комп'ютерної графіки і креслення, механіки рідини та газів, інженерної геодезії, геології та гідрогеології у професійній діяльності.

ПКс-22. Здатність до розуміння, організації і аналізу діяльності системи управління охороною праці на суб'єктах господарської діяльності.

ПКс-23. Здатність під час участі у проведенні експертизи виявляти порушення, які створюють загрозу життю і здоров'ю працівників або можуть призвести до аварії.

ПКс-24. Здатність аналізувати відповідність інженерно-технічних рішень в будівлях та спорудах нормативним вимогам з охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного стану та охорони навколишнього середовища.

ПКс-25. Уміння обґрунтовувати заходи щодо безпечного технічного обслуговування і ремонту для забезпечення належного технічного стану і безпечної експлуатації будинків і споруд, систем і мереж, машин, механізмів, устаткування, транспортних та інших засобів виробництва.

ПКс-26. Здатність здійснення контролю за додержанням у підрозділах підприємства законодавчих та інших нормативно-правових актів з охорони праці, враховуючи особливості пожежної та техногенної безпеки об'єкта,

виробничих процесів, вимоги чинних нормативних документів в умовах виробництва.

ПКс-27. Уміти вивчати та аналізувати на основі діючих методів випадки виробничого травматизму, професійних і виробничо-обумовлених захворювань.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН-4. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.

РН-6. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук.

РН-10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.

РН-12. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту, техногенної безпеки, безпеки праці.

РН-14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.

РН-17. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.

РН-25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента ^[1]

Тема	Результат навчання	Форма організації навчання	Кількість годин	
			Денна форма	Заочна, дистанційна форма

<p>Тема 1. Організаційні питання практики. Інструктаж з безпеки життєдіяльності, техногенної безпеки та цивільного захисту зі здобувачами вищої освіти з реєстрацією у журналі інструктажу відповідно до розроблених інструкцій. Видача робочого плану, програми з практики, індивідуальних завдань, щоденника практики.</p>	<p>PH-14. PH-25.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>6</p>	<p>6</p>
<p>Тема 2. Ознайомлення з напрямками діяльності та характеристикою виробничого процесу підприємства (установи). Оцінка технологічних процесів, операцій на базі практики, зокрема – потенційно небезпечних технологій. Аналіз виробничої та організаційної структури виробництва бази практики.</p>	<p>PH-10. PH-12. PH-14.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>20</p>	<p>20</p>

<p>Тема 3. Аналіз та оцінка стану об'єкта дослідження. Оцінка діяльності СУОП на підприємстві, аналіз стану виробничого травматизму та професійних захворювань працівників, виробничих небезпек та їх вплив на безпеку праці працівників на основі зібрання фактологічного, статистичного та фактичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання.</p>	<p>PH-14. PH-17.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>24</p>	<p>24</p>
<p>Тема 4. Опрацювання результатів досліджень. Проведення аналізу безпеки та гігієни праці на базі практики. Конкретизація питань впровадження оцінки ризиків та системи управління безпекою та гігієною праці на робочих місцях.</p>	<p>PH-25. PH-4.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>20</p>	<p>20</p>
<p>Тема 5. Складання звіту з практики та його захист. Узагальнення матеріалів практики. Оформлення щоденника та написання звіту з практики. Підготовка презентації звіту. Захист звіту.</p>	<p>PH-4. PH-6.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>20</p>	<p>20</p>
<p>Всього:</p>			<p>90</p>	<p>90</p>
<p>Форми та методи навчання</p>				

Студент проходить практику на базовому підприємстві, з яким укладено відповідний договір. Головними формами навчання під час проходження переддипломної практики є самостійна та індивідуальна. В окремих випадках, при наявності кваліфікованого керівника практики від виробництва, можливе і доцільне також застосування педагогічного виробничого патронажу на робочому місці.

Переважаючим методом навчання на стадії накопичення інформації про об'єкт практики є аналітичний з подальшим використанням індуктивного та дедуктивного методів. На другому етапі практики набувають актуальності частково-пошуковий і дослідницький методи – саме вони дозволяють практиканту згенерувати нові ідеї щодо засобів і заходів поліпшення умов та безпеки праці на базовому підприємстві.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Якщо тематика і зміст кваліфікаційної роботи передбачають вимірювання певних параметрів, що характеризують умови праці на базовому підприємстві (параметри мікроклімату, рівень шуму і вібрацій, освітленості, забрудненості повітря та ін.), здобувач освіти може звернутися до керівника практики від кафедри і отримати наявне на кафедрі обладнання для виконання вимірювань та інструктаж з його використання.

Раціональніше використати для виконання вимірювань інструменти і обладнання бази практики або експертно-технічного центру, який контролює стан умов і безпеки праці даного підприємства: це дозволяє здобувачеві освіти розширити свої знання і навички використання сучасного інструментарію і методик, що застосовуються сьогодні на виробництві.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

По підсумках переддипломної практики здобувач освіти отримує диференційований залік. Максимальна сума балів становить 100. З них 50 балів отримується за повне виконання завдань, викладених в розділі «Структура та зміст освітнього компонента», ще 20 балів – це максимальна оцінка за позитивний відгук керівника практики від підприємства і 30 балів – це оцінка підсумкового контролю – захисту звіту з практики в університеті в присутності керівника практики від кафедри і керівника бакалаврської роботи (або, принаймні, з урахуванням його оцінки достатності і якості зібраної студентом інформації для виконання кваліфікаційної роботи). Мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з даного освітнього компонента, становить 60 балів.

Розподіл балів, що присвоюється студенту

Виконання завдань на базі практики	Позитивний відгук керівника від бази практики	Оцінювання та захист звіту	Разом
50	20	30	100

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна:

1. Законодавство України про охорону праці. URL: <https://cutt.ly/vgoIrPx>
2. Охорона праці (питання та відповіді): довідник. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/28-ohorona-prats-moskalova-vm.html>
3. Правові основи працезохоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за ред. Б.М. Коржика. URL: <https://cutt.ly/wgoUFMN>

Допоміжна:

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
2. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України. ДСТУ 8302:2015. URL: <https://cutt.ly/uZFfxbd>
3. Виробнича санітарія : навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В. Л. Филипчук, С. Ф. Каштанов [та ін.] : за ред. К. Н. Ткачука. – Рівне : НУВГП, 2012. – 385 с. URL : <https://ep3.nuwm.edu.ua/2047/>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Виробничо-практичний журнал «Охорона праці і пожежна безпека». URL: <https://oppb.com.ua/>
2. Науково-виробничий журнал «Охорона праці». URL: <http://ohoronapraci.kiev.ua/#>
3. Сайт Державної служби України з питань праці. URL: <http://dsp.gov.ua/>
4. Офіційний вебсайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://dsns.gov.ua/>
5. Occupational Safety and Health Administration. URL: <https://www.osha.gov/>
6. Health and Safety Executive. URL: <https://www.hse.gov.uk>
7. Патенти. Свідчення. Описи патентів на винахід. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/collections/47545e77-f6e0-4219-a137-3cdec03d8a5b>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач залучається до розробки індивідуальних тем досліджень у розрізі змістовних модулів практики, теми кваліфікаційної роботи і може бути залученим до їх реалізації.

При виконанні даного освітнього компонента використовуються:

- статті науково-виробничих і виробничо-практичних журналів з питань охорони праці та промислової безпеки;
- іноземні та вітчизняні сайти з питань безпеки та гігієни праці;
- описи патентів на винаходи.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність логічно і системно мислити; управляти своїм часом; навички самоорганізації; вміння працювати з інформацією; оцінювати ризики та приймати рішення; формування власної думки та прийняття рішень; розуміння важливості дедлайнів.

Дедлайни та перескладання

Звіт з практики має бути зданий керівникові практики від кафедри не пізніше, ніж через чотири дні після закінчення практики.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі змістових модулів, відповідно до політики оцінювання, оприлюднюються на сторінці цього освітнього компонента на платформі Moodle. Повторне вивчення освітнього компонента здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/subjects/Poriadky/>).

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, визначаються у порядку відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>).

Відкриті онлайн-курси на платформі Coursera (<https://cutt.ly/RgtSQXe>) допоможуть ознайомитись з програмою вивчення аналогічних освітніх компонентів у провідних університетах світу з відповідним зарахуванням за даним освітнім компонентом.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано Положенням про академічну доброчесність в НУВГП (<https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>). Здобувачі мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці (<https://ep3.nuwm.edu.ua/24856/>) відповідно до Кодексу честі студента у НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>). За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: <https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність>.

Для ознайомлення і застосовування у своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/AgtO6ac>).

Вимоги до відвідування

Порядок проходження практики регламентовано «Тимчасовим положенням про організацію проведення практик для здобувачів вищої освіти НУВГП», URL : <https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/nmv/dokumenty>.

Завдання видаються викладачем (керівником практики) до початку практики або дистанційно. Виконання та захист завдань з практики повинен бути вчасним. Пропускати практику без поважних причин не дозволяється.

Автор
доцент
Гнеушев

Володимир

[1] Зміст і час виконання освітнього компонента може змінюватись залежно від специфіки бази практики і завдання, отриманого здобувачем освіти від керівника практики або керівника кваліфікаційної роботи.

Автор
Доцент

Володимир ГНЄУШЕВ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №530
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00